

Talija. Zbirka gledaliških iger. Ureja Fr. Govekar. V Gorici. Tiska in zalaga »Goriška tiskarna« A. Gabršček. Dozdaj so izšli štirje zvezki te zbirke. Vsak zvezek obsega po eno enodejanko. Naslovi teh enodejank so: »Pri puščavniku«, »Starinarica«, »Bratranec« in »Medved snubač«. Namen zbirke je praktičen: čitalnice in različna druga društva naj bi prišla v položaj, nabaviti si po ceni takih iger, za katerih vprizoritev ni treba niti kdove kakih prizornic in prizorišč, niti ne posebnih predstavljalcev, skratka za deželo primernih iger. Vsekakor ustreza izdavanje te zbirke vprav živi potrebi. Cena vsakega zvezka je samo 40 h.

—k.

Prešeren v Rusih. Zanimanje Rusov za druge Slované raste od dne do dne. Tudi pri Rusih zmaguje čimdalje bolj prepričanje, da je vsak duševni proizvod kakega slovanskega naroda skupna last vseh Slovanov. Neka posebna ljubezen se kaže pri Rusih zadnje čase do našega Prešerna. Tako je spisal nedavno zopet o tem duševnem velikanu našem A. J. Stepovič razpravo v zborniku »Ežegodnik kolegii Pavla Galagana«, ki izhaja v Kijevu. Služil je pri tem pisatelju Koršev prevod Prešernovih pesmi. »Izvestija St. Peterburgskago slavjanskago blag. občestva« jako hvalijo to razpravo.

—k.

Vera Haruzina: Krajna. Očerk. Moskva. Universitetskaja tipografija, Strastnoj bulvar. 1902. Vel. okt., str. 49. V zadnji »Zvonovi« številki smo izpregovorili par besed o knjigi »Avstriskaja Krajna«, katero je izdal ruski dostojanstvenik, g. Al. Haruzin. Zdaj pa nam je omeniti knjige, ki jo je spisala sestra njegova pod gori navedenim naslovom. Bavi se pisateljica z življenjem in gospodarjenjem našega kmeta, popisuje naravne krasote Kranjske dežele, govori o nošah, običajih itd., se dotika zgodovine in posega celo v prazgodovinsko dobo. Knjižica je pisana s toplim čutom in pristnim zanosom.

—k.

Januarski koncert »Glasbene Matice«. Z dvema virtuoziinjama češkega rodu nas je seznanila »Glasb. Matica« v zadnjem svojem koncertu, uvedla je pred nas mlado hčerko slavnega svojega častnega člana dr. Antona Dvořáka, koncertno pevkinjo Magdo Dvořákovo, in pa hčer češkega pisatelja, virtuoziinjo na goslih, Marijo Heritesovo. V glasno pohvalo, ki sta jo obe koncertantini želi vpričo ljubljanskega občinstva, sta se združila pristrčni pozdrav njima, ki sta nam bili ljuba gosta, pa tudi priznanje vrlin onega, kar sta nam podali kot umetnici. Samosvestni nastop, s kakršnim je gospodična Dvořáková očarala, je spričo odličnih svojstev njenega znamenitega glasu docela opravičen. Z lepim, mogočnim glasom obdarjena, polna živega temperamenta, se vdaja z vso dušo hvaležni svoji nalogi, povzbujati svoje občinstvo za program, ki si ga je zbrala. S skladbama svojega očeta »Lahko noč« in arijo iz opere »Rusalka« se je uvedla kaj srečno v občutnem, dovršeno niansovanem prednašanju, prirojeno svojo nagajivost pa je pristrčno uveljavila v prelepih priredbah »Libickih pesmi« J. V. Novotnega. Čudesno dete bi imenovali gospodično Marijo Heritesovo, mlado virtuoziinjo, ki kaže v mnogem detajlu še mar-

sikaj one ljubeznive naivnosti, ki nas miče pri mladini. Koliko je tu še lahko-miselnosti, ki je ne štejemo v zlo mladeži, ko vendar ni sama kriva, da ni še dozorela v zdrav sad, vendar pa že slutimo iz neštevilnih pojavov, da se nam obeta talent, ki je srečno vzgojen, ki je na pravem tiru, po katerem naj dospe k višjemu cilju. Danes občudujemo le redke talente, ki silijo na dan, in nadejamo se mnogo popolnejšega, kar še pride, ko dozori i mladi duh, ko dospe do one spretnosti v pojmovanju, kakršna je danes že v drobnih prstih virtuoziinje.

Neoporekljivo vzorno je bilo proizvajanje zborov, katere sta podala to pot ženski zbor, ki je zapel tri »Moravske dvospeve« Ant. Dvořáka, in moški zbor, ki se je odlikoval v novem, mogočnem zboru Ant. Foersterja »Povejte, ve planine« in v nežnem, melodije polnem zboru Ant. Nedvěda »Pod oknom«. Oba zbora sta nastopila virtuožno, skrbno pripravljena po svojem vodji gosp. Mateju Hubadu. Skladbe so bile izvedene blesteče; seval je iz njih sijaj, v katerem vidimo radi našo »Glasbeno Matico«.

Dr. Vl. Foerster.

Slovensko gledišče

Slovensko gledišče. A. Drama. »Quo vadis?«, drama v štirih dejanjih, oziroma devetih slikah, ki jo je spisal na podlagi Sienkiewiczzevega romana Anglež I. Barret, je pokazala ono privlačno silo, na katero se je računilo. Napolnila je dne 23. in 26. decembra p. l. in dne 3., 6. in 11. januarja t. l. gledišče. Toda zdi se, da je mikalo bolj to, kar se je čulo o Sienkiewiczvem romanu nego drama sama.

Jaz se nisem čudil malo, ko sem slišal prvič, da se je Sienkiewicz roman dramatizoval. Skoro zavidal sem dramatizatorju njegov pogum in zmožnost. Ne da bi bilo Sienkiewiczza samo ob sebi težko dramatizovati; on ne razmotriva in ne analizuje kdovekaj, temuč navaja dejstva. Pri njem ljudje delujejo in govore, a iz teh dejanj in govorov mora čitatelj sam snovati njih mišljenje in čustvovanje. Vidi se, kakor bi se bili v tem oziru nekateri mlajši pisatelji naši baš pri Sienkiewiczzu učili. Pri Sienkiewiczzu je torej že poskrbljeno za dialog in dejanje. Treba je samo zbirati. A drugo vprašanje je, kako odbrati iz tako velikega romana, kakor je »Quo vadis?«, baš tisto, kar spada po bistvu drame na oder! No, I. Barret si baš ni mnogo ubijal glave. O kakem razvijanju dejanja ni v drami ne duha ne sluha. Človeku se zdi skoro, kakor bi gledal v kaki panorami skozi steklo posamezne prizore iz Sienkiewiczzevega romana — seveda ne vseh, ker najefektnejših iz tehniških razlogov na oder spraviti ni mogoče.

Kar v prvi vrsti otežuje dramatiziranje romana »Quo vadis?«, je to, da v njem ni nobene take osebe, okoli katere bi se moglo osredotočiti dramatiško dejanje. Nerona je že Sienkiewicz malo karikiral. Sicer nam ga je napravil kakor morda še nikdo pred njim verjetnega, vendar se čuti, da tudi on še ni pogodil vseh psiholoških momentov v značaju tega čudaka. Dolgo smo bili navajeni videti v Neronu samo zločinca nenaravne, naravnost peklenske zlob-